

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-03- Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija parengė ir teikia derinti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau kartu – Įstatymų projektai).

I. Sprendžiama problema	<p>Pasikeitus valstybės ir pasaulio geopolitinei padėčiai kilo poreikis skubiai vystyti priimančiosios šalies paramai užtikrinti reikalingą karinę infrastruktūrą. Krašto apsaugos tikslams reikalinga teritorija (žemės sklypas) ir infrastruktūra, būtina priimančiosios šalies paramai užtikrinti, šiuo metu gali būti vystoma greitai ir efektyviai tik tais atvejais, kai į teritoriją, reikalingą nurodytai karinei infrastruktūrai vystyti, nepatenka privačios žemės sklypai.</p> <p>Išnagrinėjus Lietuvos Respublikos žemės įstatyme ir Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatyme reguliuojamas žemės paėmimo visuomenės poreikiams sprendimų priėmimo ir jų įgyvendinimo procedūras, pastebėta, kad šiuose įstatymuose nustatytos žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros nagrinėjamu atveju yra per ilgos, kad būtų galima pasiekti privačios nuosavybės teise priklausančios žemės paėmimo visuomenės poreikiams tikslus – konkrečioje teritorijoje neatidėliotinai užtikrinti karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai, pritaikymą ir (ar) sukūrimą. Šios procedūros gali užtrukti iki trejų metų.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad dėl sąjungininkų poreikių, specialiųjų karinių reikalavimų ir kitų aplinkybių karinei infrastruktūrai vystyti gali būti poreikis paaimti privačią žemę visuomenės poreikiams, būtina tobulinti šios žemės paėmimo procedūras, siekiant tai padaryti kaip galima greičiau, tačiau užtikrinant visuomenės ir pačių asmenų interesų pusiausvyrą.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymų projektų tikslas – sudaryti sąlygas, užtikrinant priimančiosios šalies paramai reikalingos karinės infrastruktūros vystymą, pagreitinti privačios nuosavybės teise priklausančios žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras.</p> <p>Įstatymų projektais:</p> <ul style="list-style-type: none">• nustatoma, kad sąjungininkams reikalingos karinės

infrastruktūros pritaikymas ir (ar) sukūrimas Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymu pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos projektu. Pagal galiojantį reguliavimą šiuo metu yra taikoma atskira projekto pripažinimo procedūra, kurios atsisakoma;

- atsisakoma teritorijų planavimo procesų. Pagal galiojantį reguliavimą šiuo metu reikia tvirtinti specialiuosius planus pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą;

- jau dabar Vyriausybės tvirtinamu dokumentu (karinės infrastruktūros projektas), kuriuo keičiama valstybinės žemės paskirtis ir naudojimo būdas, nustatomos tikslios žemės ribos, būtų pradedama žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra. Pagal galiojantį reguliavimą žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros pradžia inicijuojama parengus atskirą žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektą.

Priėmus siūlomus įstatymų pakeitimus, privačios nuosavybės teise priklausančios žemės paėmimo visuomenės poreikiams, užtikrinant priimančiosios šalies paramai neatidėliotinai reikalingos karinės infrastruktūros pritaikymą ir (ar) sukūrimą, procesas atrodytų taip:

1. Krašto apsaugos ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 7 straipsnio 5 punktu, parengia ir, suderinusi su Aplinkos ministerija, teikia Vyriausybei tvirtinti karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, sąrašą.

2. Vyriausybė, vadovaudamasi Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 6 straipsnio 10 punktu, patvirtina karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, sąrašą, kuriame nustatoma priimančiosios šalies paramai užtikrinti reikalinga karinė infrastruktūra, jos paskirtis, jos pritaikymui ir (ar) sukūrimui reikalinga teritorija ir vieta Lietuvos regione.

3. Vadovaujantis Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu, karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, nurodytos Vyriausybės patvirtintame sąraše, pritaikymas ir (ar) sukūrimas laikomas ypatingos valstybinės svarbos projektu. Kitaip tariant, karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, nurodytos Vyriausybės patvirtintame sąraše, pritaikymas ir (ar) sukūrimas būtų laikomas ypatingos valstybinės svarbos projektu nuo pat sąrašo patvirtinimo.

4. Vadovaudamasi Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi ir Žemės įstatymo 37 straipsnio 11 dalimi, Krašto apsaugos ministerija, atsižvelgdama į Vyriausybės patvirtintą karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, sąrašą, rengia karinės infrastruktūros projektą ir informuoja asmenis, kurių žemės sklypai ar jų dalys patenka į karinei infrastruktūrai pritaikyti ir (ar) sukurti reikalingą teritoriją, apie karinės infrastruktūros projekto rengimą ir ketinimą paaimti jiems nuosavybės teise priklausančias žemes ar jų dalis.

5. Vyriausybė, vadovaudamasi Žemės įstatymo 32 straipsnio

	<p>4 punktu, patvirtina karinės infrastruktūros projektą, kuriame nustatomi tikslūs žemės sklypai, jų kiekis ir ribos.</p> <p>6. Vadovaujantis Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus 4 straipsnio 3 dalimi, karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo įsigaliojimo data laikoma žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros pradžia.</p> <p>7. Pradedama žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra (informavimas apie žemės paėmimo procedūros pradžia, turto vertinimas, atlyginimas, nuosavybės įregistravimas).</p>
III. Priemonių sąnaudos	<p>Teritorijų, reikalingų karinei infrastruktūrai, projektų rengimas ir jų įgyvendinimas (kadastriniai matavimai), įskaitant atlyginimą už visuomenės poreikiams paimamą žemę ir (ar) kitą turtą, bei karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, pritaikymas ir (ar) sukūrimas bus finansuojamas iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Reikalingos lėšos bus naudojamos atsižvelgiant į sąjungininkų išreikštą poreikį dėl karinės infrastruktūros, taip pat karinei infrastruktūrai sukurti ir (ar) pritaikyti reikalingų teritorijų, įskaitant privačios žemės sklypus ir atlyginimą už jų paėmimą visuomenės poreikiams. Atsižvelgiant į tai, iš anksto neįmanoma tiksliai nustatyti, kokią įtaką finansams turės įstatymų pakeitimai.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Įstatymų projektus bus sudarytos sąlygos efektyviai ir greitai užtikrinti sąjungininkų poreikių pristatymą priimančiajai šaliai: iki trejų metų sutrumpinti žemės sklypų, būtinų karinei infrastruktūrai, reikalingai priimančiosios šalies poreikiams užtikrinti, nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamame sąraše, suformavimo, pertvarkymo ir (ar) naudojimo paskirties ir (ar) naudojimo būdo pakeitimo procesai. Taip bus daromas teigiamas poveikis Lietuvos nacionaliniam saugumui.</p>

Įstatymų projektų rengimo priežastys, uždaviniai, pasekmės ir kitos nuostatos nurodytos Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektais įgyvendinamos Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 236.5 papunkčio nuostatos.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Įstatymų projektai teikti derinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos. Aplinkos ministerija ir Finansų ministerija nepateikė pastabų dėl Įstatymų projektų.

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos trečios pastabos, kurioje siūloma nenumatyti termino, per kurį turi būti atlikti Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu keičiamo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies antrojoje pastraipoje nurodyti veiksmai, teikiame paaiškinimą. Pastabose nurodyti teisės aktai yra skirti kadastro duomenų byloms vertinti ir juose nustatomi terminai yra taikomi atliekant procedūras

įprasta tvarka. Keičiamas įstatymas yra specialusis įstatymas, kurio tikslas greičiau atlikti tam tikras reikalingas procedūras, todėl termino nustatymas yra būtinas ir negali būti saistomas įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose numatytais terminais. Papildomai pažymėtina, kad ir galiojantis reglamentavimas nustato 30 dienų terminą, kurio trumpinti nesiūlome, be to, siūlomo reguliavimo tikslas yra trumpinti dabar numatytas procedūras, todėl termino nenustatymas ar trumpinimas neatitiktų Įstatymų projektais siekiamo tikslo, taigi neatsižvelgėme į trečią pastabą.

Kitos Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos ir Teisingumo ministerijos pateiktos pastabos įvertintos, o patikslinti Įstatymų projektai suderinti darbo tvarka.

Įstatymų projektų rengimą inicijavo Krašto apsaugos ministerija. Įstatymų projektus parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. (8 5) 273 5545, el. p. Judita.Nagiene@kam.lt) Įstaigų teisinės priežiūros skyriaus vedėja Jūratė Bakšytė-Lozorkevičienė, tel. 8 706 80 908, el. p. jurate.baksyte-lozorkeviciene@kam.lt, Teisėkūros skyriaus (vedėjas Tomas Vainius, tel. (8 5) 273 5908, el. p. tomas.vainius@kam.lt) patarėjas kpt. Mantas Keliotis, tel. 8 706 80 597, el. p. mantas.keliotis@kam.lt, Krašto apsaugos ministerijos Logistikos departamento (direktorius Eimantas Juodzevičius, tel. (8 5) 273 5833, el. p. Eimantas.Juodzevicius@kam.lt) Infrastruktūros valdymo skyriaus (viršininkas mjr. Algis Šlepikas, tel. 8 706 80 831, el. p. algis.slepikas@kam.lt) patarėja Jurgita Urbonaitė, tel. 8 706 80 513, el. p. Jurgita.Urbonaite@kam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektai, 14 lapų.
2. Įstatymų projektų lyginamieji variantai, 14 lapų.
3. Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 7 lapai.
5. Įstatymų projektų antikorupcinio vertinimo pažymos, 18 lapų.

Krašto apsaugos ministras

Arvydas Anušauskas

Jūratė Bakšytė-Lozorkevičienė, tel. 8 706 80 908, el. p. jurate.baksyte-lozorkeviciene@kam.lt
 Jurgita Urbonaitė, tel. 8 706 80 513, el. p. jurgita.urbonaite@kam.lt
 Mantas Keliotis, tel. 8 706 80 597, el. p. mantas.keliotis@kam.lt